

JESSICA LAHEY

CUM SĂ FII UN PĂRINTE MAI BUN

**AJUTĂ-ȚI COPILUL
SĂ ÎNVEȚE DIN GREȘELI!**

Traducere din limba engleză de
ANDRA CRISTINA MANOLE

Prefață de
ALICE NĂSTASE BUCIUTA

CORINT
PENTRU
PĂRINȚI

Cum am învățat să renunț

A m devenit părinte și profesor de gimnaziu în același an, iar aceste roluri gemene au modelat felul în care mi-am crescut copiii și mi-am educat elevii. Pe parcursul primului deceniu în care am crescut doi băieți și am predat în fața a sute de copii, am început să trăiesc un sentiment de neliniște, o suspiciune că ceva era putred în felul în care îmi creșteam copiii. Abia când băiatul meu cel mare a intrat la gimnaziu, lumile mele s-au ciocnit și sursa problemei mi-a devenit clară: stilul parental supraprotector de astăzi, care evită eșecurile, a subminat competența, independența și potențialul școlar al unei întregi generații. Din poziția mea avantajoasă din fața clasei, mă consideram de mult timp o parte a soluției, un campion al curajului intelectual și emoțional al elevilor mei. Cu toate acestea, pe măsură ce prudența și teama la care eram martoră la elevii mei au început să se manifeste în viața propriilor mei copii, a trebuit să recunosc că și eu făceam parte din problemă.

Ne-am învățat copiii să se teamă de eșec și, făcând acest lucru, am blocat calea cea mai sigură și mai clară către succesul lor. Cu siguranță că nu acesta a fost scopul, și am făcut-o din cele mai bune și bine intenționate motive, însă aici s-a ajuns. Din dragoste și din dorința de a

proteja stima de sine a copiilor noștri, am înlăturat cu buldozerul fiecare denivelare și obstacol incomod din calea lor, curățând un drum devenit impecabil, care speram că îi va conduce la succes și fericire. Din păcate, procedând astfel, i-am privat pe copiii noștri de cele mai importante lecții ale copilăriei. Înfrângerile, erorile, calculele greșite și eșecurile pe care le-am îndepărtat din calea lor sunt chiar experiențele care îi învață cum să fie cetățeni ingenioși, perseverenți, inovatori și rezistenți ai acestei lumi.

În timp ce stăteam acolo, în clasa mea de gimnaziu, în ziua epifaniei mele personale, uitându-mă la elevii din fața mea și văzându-mi pentru prima dată clar propriul comportament parental, am hotărât să fac ceea ce trebuie pentru a-mi ghida atât copiii, cât și elevii înapoi pe calea spre competență și independență. Calea nu este ușoară și, cu siguranță, nici călătoria nu este simplă, dar chiar asta e ideea. Noi, părinții, va trebui să facem un pas înapoi, să lăsăm acele obstacole înfricoșătoare în drum și să le permitem copiilor noștri să le înfrunte direct. Cu sprijinul și dragostea părinților, dar și *multă* reținere din partea acestora, copiii noștri pot învăța cum să își creeze propriile soluții și să își deschidă drumul spre un succes care este cu adevărat al lor.

Disconfortul pe care îl simțeam în propriul model de parenting se accentua de ceva vreme, dar nu puteam să îmi dau seama unde greșisem. Am citit toate blogurile de parenting, de la cele stricte la cele entuziaste, și am citit cărți ale experților despre cum să crești copii fericiți și sănătoși. Totuși, pe măsură ce îmi priveam băieții apropiindu-se de vârsta adolescenței, ceva nu era în regulă. Erau copii buni, bine adaptați, dar nu puteam scăpa de sentimentul că, atunci când avea să vină momentul să plece pe cont propriu și să-și croiască un drum în viață, erau slab pregătiți. Atâta timp cât stăteau în adăpostul sigur pe care îl creasem pentru ei, erau încrezători și aveau succes, dar, odată forțați să se aventureze afară, ar fi știut oare cum să se descurce?

Cercetasem, le planificasem și le construisem cu atâta succes o copilărie confortabilă, încât nu reușisem să-i învăț cum să se adapteze la lume în condițiile ei.

Nu am vrut niciodată să-mi învăț copiii să fie neajutorați sau să se teamă de eșec, iar o viață plină de anxietăți nu este cu siguranță ceea ce mi-am imaginat pentru ei. Dimpotrivă, am crezut că vor crește curajoși, genul de viață idilică, sălbatică și liberă pe care am trăit-o și eu în copilărie. Am vrut ca ei să exploreze pădurile cu un briceag și câteva prăjiturile băgate în buzunare, să construiască forturi în copaci, să tragă cu săgeți făcute din bețe spre dușmani imaginari și să înoate în iazul din apropiere. Am vrut ca ei să aibă timpul și curajul de a încerca lucruri noi, de a-și explora limitele și de a se cățăra pe o ramură dincolo de marginea zonei lor de confort.

Dar, cumva, undeva, acea versiune idilică a copilăriei s-a transformat în ceva foarte diferit, o cursă cu mize mari, o cursă acerbă spre vârf. În ziua de azi, după-amiezile fără griji prin pădure par a fi o amintire desuetă, deoarece presiunea de a reuși de la o vârstă fragedă a crescut atât pentru părinți, cât și pentru copii. E din ce în ce mai presantă, iar în programul copiilor noștri nu mai există loc pentru petrecerea timpului liber în pădure, cu atât mai puțin pentru ocaziile de a găsi soluții pentru a ieși din mizeria și noroiul pe care le întâlnesc acolo. În noua normalitate, fiecare clipă contează și, cu cât copiii noștri au mai mult succes ca elevi, sportivi și muzicieni, cu atât mai mult succes înregistrăm și noi ca părinți. Cursa spre vârf începe atunci când copiii fac primii pași și nu se termină decât atunci când un venit cu șase cifre și o mobilitate socio-economică ascendentă sunt asigurate. Și, hai să fim serioși, ce fel de mamă neglijentă își lasă copiii să se joace singuri în pădure, cu buzunarele pline de gluten și zahăr, înarmați până în dinți cu bricege și săgeți, când ei au de făcut atâtea teme?

Stând în clasa mea de gimnaziu, încremenită în acea conștientizare oribilă a propriei vinovății în cadrul epidemiei de părinți supra-protectori, am înțeles în sfârșit că noi, părinții, am luat-o pe căi greșite.

Aducem pe lume un copil frumos și prețios și, după depășirea acestor prime momente de fericire, ne dăm seama că noul nostru scop în viață este să protejăm această ființă umană fragilă de orice rău. Și dacă e să credem în mass-media care ne insuflă teamă, acest rău este

peste tot în jurul nostru. Hoți de bebeluși deghizați în asistenți maternali, germenii rezistenți la antibiotice, substanțe chimice toxice, căpușe purtătoare de boli, copii bătauși, profesori nedrepti, atacuri în școli... nu e de mirare că înnebunim de grija copiilor noștri.

Totuși, această teamă ne face nu doar să exagerăm în rolul de părinți, ci să ne simțim copleșiți, miopi și mult prea creduli față de cei care încearcă să ne alimenteze temerile parentale. Este mai ușor să ne autoconsolăm protejându-ne copiii de orice risc decât să luăm o pauză și să ne dăm seama care riscuri sunt necesare pentru dezvoltarea și sănătatea lor emoțională. Ne protejăm copiii de toate amenințările, fie ele reale sau imaginare, iar atunci când îi băgăm în pat seara, fără tăieturi, vânățai sau răni emoționale, înregistrăm, pentru încă o zi, dovada tangibilă a succesului nostru ca părinți.

Ne bucurăm de siguranța lor și ne asigurăm că avem suficient timp pentru a-i învăța cum să facă față riscului și eșecului. Poate că mâine îi voi lăsa să meargă pe jos la școală, dar astăzi, au ajuns la școală în siguranță. Poate că mâine își vor face singuri temele, dar astăzi sunt foarte buni la matematică. Poate că acel mâine continuă până când va fi timpul să plece de acasă, iar până atunci ei vor fi învățat că noi vom fi mereu acolo pentru a-i salva de ei înșiși.

Sunt la fel de vinovată ca oricare alt părinte; am extins, fără să vreau, dependența copiilor mei, pentru a-mi însuși succesele lor ca dovadă și validare a mea ca părinte bun. De fiecare dată când îi împachetez prânzul copilului sau îi duc la școală temele uitate, sunt recompensată cu o dovadă tangibilă a conștiințiozității mele de mamă. Iubesc, deci ofer. Ofer, deci iubesc. Deși știu, undeva în adâncul minții mele, că băieții mei ar trebui să îndeplinească singuri astfel de sarcini, mă simt bine să le ofer aceste mici dovezi ale iubirii mele profunde și necondiționate. Mă liniștesc gândindu-mă la cât de vastă e perioada copilăriei, care se întinde pe ani întregi, cu un eventual sfârșit invizibil la orizont. Copiii mei vor avea o viață întreagă pentru a-și pregăti prânzul și a-și aminti de ghiozdane, dar eu am doar o fereastră foarte scurtă de timp pentru a putea face aceste lucruri pentru ei.

În mediile psihiatrice, există un termen pentru acest comportament. Se numește *enmeshment** și nu este sănătos nici pentru copii, nici pentru părinți. Este o stare de simbioză dezadaptativă care creează părinți nefericiți, plini de resentimente și copii care „ratează desprinderea”, care se mută înapoi cu părinții după absolvirea facultății. În 2012, 36% dintre adulții cu vârste cuprinse între 18 și 31 de ani locuiau încă în casa părinților și, deși o parte din această cifră se datorează unei scăderi a ocupării forței de muncă și a numărului de căsătorii, aceste cifre fac parte dintr-o tendință care se dezvoltă de zeci de ani. Pentru a crește copii sănătoși și fericiți, care să fie în stare să-și construiască propria viață de adulți, separat de noi, va trebui să lăsăm orgoliile deoparte și să nu mai intervenim atâta în viața copiilor noștri și să le permitem să simtă mândria propriilor realizări, precum și durerea propriilor eșecuri.

De asemenea, va trebui să punem capăt competiției între părinți, pentru că am ajuns să fim dominați de febra anxietății și de paranoia. Postările noastre de pe Facebook și discuțiile de pe marginea turneului de fotbal sunt pline de povești pasiv-agresive despre distincții școlare și glorie sportivă. Pe măsură ce copiii noștri cresc, depănăm povești despre turnee școlare pe tot cuprinsul țării, pregătire pentru examene și meditații, pentru că nu ați auzit? Conform știrilor, diploma de facultate din ziua de azi contează la fel de mult ca și diplomele noastre de liceu... și, pentru a obține acea diplomă, copiii noștri vor trebui să treacă prin tot felul de încercări cu care noi nu am avut niciodată de-a face, deoarece facultățile au devenit mai scumpe și mai selective... și nu mai există siguranță în școli... și, cum economia este la pământ, după ce copiii noștri vor absolvi orice facultate care se va învrednici să-i primească, s-ar putea să fie nevoiți să lucreze ca ospățari pe salariul minim pentru a-și permite să împartă un apartament cu 16 dintre prietenii lor.

* *Enmeshment* – „încâlceală”; aici cu sensul de fuziune, interdependență emoțională (n. tr.).

Trebuie să ne oprim și să tragem adânc aer în piept. Cercetările arată că acest comportament, acest „fenomen al părinților sub presiune”, este extrem de contagios. Chiar și atunci când m-am vaccinat din timp împotriva lui, tot i-am căzut și eu victimă. În consecință, nu sunt mama care am sperat să fiu. Stau cu ochii pe teme și sunt obsedată de medii, în timp ce spectrul admiterii la facultate se profilează la orizont. Este ca și cum îngerii cei mai buni din natura mea au fost reduși la tăcere, iar eu am crezut că, dacă nu-mi împing copiii să facă mai mult, să fie mai mult, ei vor eșua și, implicit, eu voi fi eșuat ca mamă.

În momentele mele cele mai întunecate, am căutat pe cine să dau vina pentru situația mea și am găsit o mulțime de țapi ispășitori. Reacția împotriva parentingului lipsit de implicare din anii 1950 și 1960, extinderea parentajului bazat pe atașament pe care îl aplicam când copiii noștri erau bebeluși și vinovăția pentru încercările noastre eșuate de a găsi un echilibru imposibil între muncă și familie. Se pare că nu mai există o cale de mijloc, un loc sigur între a avea totul și a nu avea nimic.

Pendulul parentingului oscilează înainte și înapoi în timp, așa că faptul că în prezent se află la apogeu, la capătul extrem al parentingului excesiv, nu este chiar vina nimănui. Face parte din dinamica acțiunii și reacțiunii care constituie istoria speciei noastre. La începutul secolului XX, părinții erau instruiți să nu-și atingă deloc copiii pentru a nu-i răsfăța, dar până la apariția anilor '90, experții au adoptat conceptul de parentajului bazat pe atașament, în care am fost instruiți să dormim, să mâncăm, să facem baie, să urinăm și să respirăm fără să ne desprindem vreodată de copiii noștri, așa cum fac cangurii. Sigur, pendulul a oscilat printr-o zonă de mijloc sănătoasă între 1970 și 1980 și sunt veșnic recunoscătoare că mi s-a permis să mă joc la umbra lui blândă. Cu toate acestea, acel moment de aur al echilibrului s-a încheiat mult prea curând și am început balansul ascendent spre locul în care ne aflăm astăzi.

Dacă ați crescut în anii 1970, unii dintre voi au fost, mai mult ca sigur, copii cu cheia de gât, ambii părinți lucrând în afara casei. În timp ce unii dintre noi asociază acest termen cu o copilărie luminată de o nuanță roz și romantică, alții își amintesc lipsa de supraveghere ca fiind aproape un abandon, și au început să le ofere copiilor lor reversul acestui stil. În eforturile noastre de a compensa propria lipsă de îndrumare percepută, suntem mereu prezenți, mereu în ajutor, mereu amintindu-le, mereu salvatori. Ca parte a acestui efort de reparație, unii părinți – în majoritate femei – și-au abandonat posturile de conducere pentru a se întoarce acasă, hotărâți să își crească în mod conștient copiii, devenind îngrijitori cu normă întreagă. Adesea, mamele s-au aruncat în această activitate de părinte cu normă întreagă înarmate cu abilitățile pe care le dobândiseră în învățământul superior și în lumea afacerilor. Cât de greu poate fi să fii părinte? A-ți îndruma copiii spre facultăți din Ivy League*, la fel ca a deveni partener într-o firmă de avocatură de pe Wall Street, era doar o chestiune de organizare, de determinare și de gestionare meticuloasă a resurselor școlare și extracurriculare.

Între timp, părinții care au rămas în câmpul muncii au fost făcuți să se simtă incompetenți pentru că au acordat prioritate muncii în detrimentul copiilor și s-au simțit obligați să arate lumii că pot face totul. Din nou, succesul a fost doar o chestiune de programare și de unele trucuri de prestidigitație. Prăjituri aici, sala de ședințe acolo. Conferință părinți–profesori aici, Bluetooth Skype cu clienții pe drumul spre casă, în mașină. În plus, plata ratelor și a cheltuielilor pentru îngrijirea copiilor necesitau două venituri, iar, pe măsură ce economia se prăbușea, sugestia că un părinte ar putea pur și simplu să-și ia adio de la stabilitatea unui salariu și de la beneficii pentru a fi părinte cu normă întreagă părea ridicolă.

* Grupul universităților de elită din SUA, alcătuit din Brown University, Columbia University, Cornell University, Dartmouth College, Harvard University, Princeton University, University of Pennsylvania și Yale University (n. red.).

Ne-am descurcat cât am putut de bine cu abilitățile pe care le-am dobândit cu mari eforturi. Programele de întâlniri și schemele de gestionare a proiectelor au fost reconfigurate în calendare de activități școlare și de transport, codificate pe culori, programate la minut. Abilitățile de management folosite anterior pentru a ghida echipele de angajați către obiectivele trimestriale de vânzări au fost însușite pentru a planifica campanii semestriale pentru a-i ajuta pe copii să-și îmbunătățească notele. Știu acest lucru, pentru că am folosit toate tructurile din tolba mea cu studii universitare și doctorale de drept. Când m-am întors la serviciu după nașterea fiului meu cel mare, Ben, am folosit foi de calcul și programe de baze de date pentru a consemna primele sale cuvinte, intrările și ieșirile sistemului său digestiv și progresele sale în materie de lectură.

Acestea erau instrumentele pe care le aveam la dispoziție și, din moment ce lucrasem mult și din greu pentru a le dobândi, nu mi se părea corect să le las să se irosească. M-am consolatat cu aceste măsuri atunci când m-am confruntat cu vidul tăcut și cuprinzător pe care l-am găsit atunci când am căutat indicii care să-mi valideze rolul de părinte. Singurul alt aliat pe care l-am găsit în acest demers a fost pediatriul fiului meu, care cel puțin mi-a furnizat diagrame de creștere care trasau progresul copilului meu în comparație cu toți ceilalți bebeluși rivali. Dacă greutatea și înălțimea lui se aflau chiar deasupra percentilei 50 pe graficul de creștere, grozav. Fusesem o mamă bună. Dacă indicele său de masă corporală era puțin mai mic decât media, bravo mie; am primit câteva puncte bonus pentru că am împiedicat epidemia de obezitate infantilă. La sfârșitul consultației, însă, aveam nevoie ca bunul doctor să mă judece și să răspundă la rugămintea mea nerostită: Mă calific pentru onoruri sau nu mi-a ieșit treaba asta de a fi părinte? Cum rămâne cu ceilalți părinți din sala de așteptare – i-am întrecut? Hai, ajutați-mă, doctore: care este nota mea?

Bineînțeles, strategiile care ne fac să avem succes în lumea afacerilor nu se aplică și în cazul meseriei de părinte. O mulțime de lucrări de cercetare privind dezvoltarea copilului și psihologia comportamentală

arată că, deși aceste metode pot funcționa pentru a motiva muncitorii de la linia de asamblare, ele sunt instrumente deplorabile pentru a-i motiva pe copii să se angajeze în rezolvarea creativă a problemelor și, de fapt, subminează motivația pe termen lung și investiția în învățare. Chiar mai dăunătoare, utilizarea recompenselor și a stimulentei prioritizează punctajele și notele în detrimentul explorării și experimentării, ceea ce subminează capacitatea profesorului de a încuraja învățarea autodirijată și motivată intrinsec.

În ciuda multitudinii de dovezi cu privire la nebunia acestor metode, continuăm să le încorporăm în stilul nostru de parenting și, în lipsa unor evaluări regulate ale performanțelor din partea unei autorități superioare, mulți dintre noi ne îndreptăm către copii pentru a primi feedbackul de care avem nevoie pentru a simți că ne facem bine treaba. În cazul în care copiii noștri se află pe panoul de onoare și fac parte din echipa de fotbal a universității ca boboci, înseamnă că suntem părinți grozavi. Dimpotrivă, atunci când un copil pică un test sau primește o pedeapsă pentru că a neglijat să predea lucrarea la științe, trebuie să fi făcut *noi* ceva greșit. Părinții, la urma urmei, sunt judecați după realizările copiilor lor, mai degrabă decât după fericirea lor, așa că, atunci când copiii noștri eșuează, luăm asupra noastră aceste eșecuri.

Acest lucru nu este doar dezastruos pentru stima de sine a părinților, ci și lipsit de viziune și de imaginație. Eșecul – de la greșeli mici la erori de calcul uriașe – este o parte necesară și critică a dezvoltării copiilor noștri. Eșecul este prea des caracterizat ca fiind negativ: un 4 la matematică sau o exmatriculare de câteva zile de la școală. Cu toate acestea, tot felul de dezamăgiri, respingeri, corecții și critici sunt mici eșecuri, toate sunt oportunități deghizate, daruri valoroase identificate greșit ca tragedie. Din păcate, atunci când evităm sau respingem aceste oportunități, pentru a păstra sentimentul de confort și fericire pe termen scurt al copiilor, îi privăm de experiențele de care au nevoie pentru a deveni adulți capabili și competenți.

Eșecul este destul de înspăimântător când îl înfruntăm în mod direct, dar, când copiii noștri se apropie prea mult de falcile sale, suntem

cuprinși de o nevoie primară și copleșitoare de a-i proteja. Dintr-o perspectivă evoluționistă, acest răspuns este perfect logic. Suntem programați în inima și în ADN-ul nostru să ne protejăm copiii de rele, așa că, atunci când avem sarcina de a ne păstra urmașii genetici în siguranță până la vârsta adultă, suntem pregătiți să luptăm împotriva a tot ceea ce le amenință succesul, cu toată ferocitatea pe care ne-o pot oferi unghiile, dinții și inteligența. Din nefericire, când suntem inundați de adrenalină și cortizol, creierul nostru nu poate face distincția între amenințările reale și mortale și amenințarea controlabilă a unui adversar de fotbal care se lansează într-un atac pentru a fura mingea de la copilul nostru. Săritul în fața unui prădător care atacă în savană și țipatul la arbitru pentru o decizie greșită sunt doar „două manifestări diferite ale aceluiași declanșator biologic”.

Așadar, atunci când îți vine să o împingi pe fetița care i-a aruncat nisip în față copilului tău sau să o lovești pe profesoara care l-a amenințat pe copil cu nota 5 la proiectul de științe, amintește-ți că, deși aceste acțiuni nu sunt răspunsuri sănătoase și adecvate din punct de vedere social la factori de stres minori, geneza lor provine din natura noastră biologică comună. Cu toții ne dorim ca progeniturile noastre să ajungă în siguranță la vârsta adultă și, de multe ori, avem impresia că depinde numai de noi ca acest lucru să se întâmple.

În lipsa tigrilor cu dinți sabie și a stâncilor periculoase, eșecul pare a fi cea mai mare amenințare dintre toate, singurul pericol pe care copiii noștri nu-și pot permite să-l întâlnească în aceste vremuri de presiune pe plan școlar și de probe de admitere eliminatorii. Totuși, istoria este plină de povești despre oameni extraordinari, inventivi și inovatori, care au învățat cum să își însușească darurile eșecului în avantajul lor, care nu au fugit de el, ci au rămas în compania lui suficient de mult timp pentru a se simți confortabil în mijlocul epavei dezordonate a speranțelor zădărnice și a planurilor greșite. Au învățat cum să salveze ceea ce funcționa, lăsând în urmă aceste planuri doar pentru a se regropa și reconstrui. După cum a descoperit recent Angela Duckworth, fostă profesoară de gimnaziu și laureată a

Premiului MacArthur, capacitatea de a te ocupa de o sarcină și de a te ține de îndeplinirea obiectivelor pe termen lung este cel mai mare predictor al succesului, mai mare decât rezultatele școlare, implicarea extracurriculară, notele la teste și IQ-ul. Ea numește acest lucru „curaj” și a descoperit pentru prima dată puterea sa pe când se afla în sala de curs, predând matematică la clasa a VII-a. Ea a renunțat la predare pentru a continua cercetările pe baza presupuziției sale, iar descoperirile sale au schimbat modul în care educatorii percep potențialul elevilor. Elevii curajoși reușesc, iar eșecul întărește curajul ca niciun alt creuzet.

De fiecare dată când îi ferim, îi protejăm sau îi salvăm în alt mod pe copiii noștri din fața unei provocări, le transmitem un mesaj foarte clar: credem că sunt incompetenți, incapabili și nedemni de încrederea noastră. Mai mult, îi învățăm să fie dependenți de noi și, astfel, le refuzăm însăși educația în materie de competență pe care suntem meniji să le-o transmitem.

Dar iată care este adevărul pe care cercetările îl demonstrează neîncetat: copiii ai căror părinți nu le permit să eșueze sunt *mai puțin* implicați, *mai puțin* entuziaști în ceea ce privește educația lor, *mai puțin* motivați și, în cele din urmă, au *mai puțin* succes decât copiii ai căror părinți le susțin autonomia.

Zeci de ani de studii și sute de pagini de dovezi științifice indică o concluzie care pare nebunească, dar care funcționează cu siguranță: Dacă părinții renunță la presiunea și anxietatea legate de note și performanțe și se concentrează pe imaginea de ansamblu – dragostea de a învăța și de a cerceta independent – notele se vor îmbunătăți, iar punctajele la teste vor crește. Copiii ai căror părinți controlează și direcționează pașii sunt mult mai puțin capabili să facă față provocărilor intelectuale și fizice decât cei care beneficiază de părinți care stau deoparte și le permit copiilor lor să încerce, să eșueze și să încerce din nou. Mai mult, eșecul pe care îl experimentează copiii noștri atunci când ne retragem și le permitem să facă propriile greșeli nu este doar

o parte necesară a învățării; este chiar experiența care îi învață cum să fie rezilienți, capabili și creativi în rezolvarea problemelor.

Statele Unite au fost criticate pentru că au produs o generație de gânditori inflexibili, elevi care pot memora și regurgita, dar care sunt incapabili să interpreteze informațiile pentru a răspunde la întrebări în moduri noi și inovatoare. Acest lucru se datorează, în parte, faptului că sistemul nostru educațional se bazează pe testele standardizate cu miză mare ca măsură a eficienței sale, dar și faptului că părinții din ziua de azi pur și simplu nu permit copilului să se confrunte cu experiența neplăcută și dezordonată a eșecului suficient de mult timp pentru a accepta deficiențele planului A și a formula planurile B, C, D și E. O mulțime de copii pot trece cu brio un test folosind planul A, dar cel care va crea adevărata inovație și schimbare în lumea noastră va fi copilul care a încercat, a eșuat și s-a regrupat pentru a încerca din nou cu alte 25 de planuri. Acel copil nu este doar creativ și inovator în gândirea sa, ci el nici nu se teme să încerce noi strategii. El va avea curajul și hotărârea de a trece peste mii de calcule greșite în timp ce urmărește o soluție funcțională. El va fi capabil să se regroupeze în fața eșecurilor repetate și, la fel ca Thomas Edison, va învăța lecțiile inerente descoperirii miilor de moduri în care un bec nu funcționează înainte de a inventa singurul bec care funcționează.

A durat ceva până să am acea sclipire a intuiției. Da, de ceva vreme mă deranja propria exagerare a parentingului, dar trebuie să le fiu recunoscătoare elevilor mei (din nou) pentru că m-au învățat ceea ce eram prea oarbă să văd. În fiecare an, elevii mei din clasa a VIII-a scriu eseuri despre o experiență care le-a modelat educația și, după multe eforturi, o elevă dintre cei mai încordați și mai anxioși a predat următorul paragraf:

Unii oameni se tem de înălțimi, alții se tem de apă; mie mi-e frică de eșec, lucru care, apropo, se numește atichifobie. Mi-e atât de frică de eșec, încât îmi pierd concentrarea asupra a ceea ce contează de

fapt: învățarea. Concentrându-mă asupra rezultatului, pierd din vedere scopul lecției propriu-zise și mă lipsesc de învățare.

Ea a continuat să povestească toate modurile în care această frică a împiedicat-o să performeze la școală și în atletism, dar primele fraze m-au blocat. Experiența ei ca elevă, experiența mea profesională cu părinții ei, propria mea meserie de părinte și temerile fiului meu, toate s-au reunit în mărturisirea ei. Părinții acestei eleve sunt minunați, amabili și grijulii și nu au avut niciodată intenția de a crea acest tip de teamă în copilul lor. Și, sincer, consecințele ar fi fost propria lor problemă de rezolvat, cu excepția faptului că alegerile private pe care le fac părinții și care subminează dezvoltarea socială, școlară și emoțională a copilului lor intră în cele din urmă în conflict cu capacitatea unui profesor de a-i oferi educație acelui copil.

În ciuda optimismului și a energiei nestăvilite a miilor de noi profesori care intră în fiecare an pe piața forței de muncă din învățământ, Asociația Națională pentru Educație raportează că o treime dintre acești profesori vor demisiona după trei ani, iar 46% vor pleca în cinci ani. Potrivit lui Ron Clark, câștigător al Disney American Teacher Award, mulți dintre acești educatori care renunță menționează „problemele cu părinți” ca fiind unul dintre principalele motive pentru care au abandonat profesia. Într-un interviu acordat în 2011 pentru CNN, Clark a relatat un schimb de replici cu o directoare care fusese desemnată administratorul anului în statul său, dar care alesese să părăsească învățământul. „Am strigat: «Nu ne puteți părăsi», iar ea mi-a răspuns destul de tranșant: «Uite, dacă voi primi o ofertă de a conduce un sistem școlar de orfani, voi fi de acord, dar pur și simplu nu mai pot rezista să am de-a face cu părinții; ne omoară cu zile.»” Iubesc meseria de profesor, dar „problemele cu părinții” mi-au inspirat fantezii elaborate în care abandonez profesia pentru totdeauna, mă mut în Alaska și cresc câini de sanie. „Problemele cu părinții” sunt de coșmar pentru mine.

Acum, că am înțeles cauza principală a temerilor și îngrijorărilor părinților, fac tot ce pot pentru a-i convinge că un mic obstacol în călătoria copilului lor înseamnă atât de puțin în imaginea de ansamblu și că poate fi, de fapt, o mare ocazie de a-i învăța pe copiii lor despre reziliență. Fac un pas înapoi, îi las pe acei părinți anxioși să se liniștească puțin și îi ajut apoi să vadă că au un copil fantastic, bun, generos și curios. Îi asigur că va fi bine; într-adevăr, va face lucruri minunate și interesante în viață și nimeni nu-și va aminti abaterea sau eșecul care a determinat ședința noastră. Unii părinți au încredere în mine, dar cei mai mulți nu mă cred și părăsesc biroul meu convinși că media 8 pe care copilul lor a primit-o pentru semestrul respectiv înseamnă destrămarea visului lor în ceea ce privește performanța educațională, securitatea economică și o viață plină de fericire.

Întotdeauna a fost greu să fii profesor și la fel de greu să fii părinte, și ar trebui să existe o mulțime de motive de simpatie reciprocă. La urma urmei, lucrăm pentru un obiectiv comun: educația copiilor noștri. Din nefericire, părinții al căror obiectiv este acela de a-și feri copilul de frustrare și profesorii care au ca obiectiv supunerea elevilor lor la diverse provocări se bat adesea cap în cap și, în consecință, parteneriatul părinți-profesori a ajuns la un punct de ruptură. Învățământul a devenit o luptă între forțe opuse, în care părinții doresc ca profesorii să educe copiii cu o rigoare tot mai mare, dar resping aceste lecții riguroase ca fiind „prea dure” sau „prea frustrante” pentru a fi suportate de copiii lor. Părinții se simt pe bună dreptate protejați de stima de sine a copiilor lor, dar profesorii se confruntă prea des cu furia părinților.

M-am străduit să găsesc cea mai bună modalitate de a sprijini părinții în eforturile lor de a-și iubi și hrăni copiii, învățându-i în același timp cum să se retragă puțin și să le ofere copiilor spațiul de siguranță de care au nevoie pentru a eșua, în special atunci când acești copii ajung la gimnaziu.

Gimnaziul este o perioadă propice pentru eșecuri, chiar și în cazul copiilor care au trecut cu bine prin școală până în acel moment. Stresul

combinat al pubertății, așteptările unor rezultate bune pe plan școlar și volumul de muncă sporit reprezintă o configurație pentru eșec. Modul în care părinții, profesorii și elevii colaborează pentru a depăși aceste eșecuri inevitabile reprezintă o bună predicție pentru felul în care copiii se vor descurca la liceu, la facultate și pe mai departe.

Și care este calea de urmat? Pentru a-i ajuta pe copii să profite la maximum de educația lor, părinții trebuie să înceapă să renunțe la control și să se concentreze asupra a trei obiective: să accepte șansele de a eșua, să găsească modalități de a învăța din acest eșec și să stabilească relații pozitive între casă și școală. În capitolele următoare, voi explica în detaliu fiecare dintre aceste obiective și vă voi oferi strategii care vă vor ajuta să le atingeți.

În ziua în care am acceptat în sfârșit ideea că sunt un părinte excesiv, am luat hotărârea să mă reabilitez în fața propriilor copii.

Trebuia să fac ceva imediat, ceva simbolic, și știam exact de unde să încep. Fiul meu cel mic, pe atunci elev în clasa a III-a, nu învățase niciodată să se lege la șireturi. Am dat vina pentru această neglijență pe invenția pantofilor cu arici și pe preferința lui pentru espadrile, dar, dacă e să fiu complet sinceră, știam că eu nu reușisem să îl învăț. S-a speriat când am menționat situația, chiar și cu vocea mea cea mai entuziastă „Nu-i așa că va fi un proiect amuzant pe care îl putem face împreună?”. Instrucțiunile mele i-au provocat frustrare, eu am devenit frustrată din cauza neputinței lui, iar întregul demers s-a dizolvat în furie și lacrimi. Lacrimi! Din cauza *șireturilor de la pantofi*! Cercetând mai atent sursa problemei lui cu șireturile, totul s-a redus la sentimentele lui de frustrare și neputință, care erau din vina mea, nu a lui. Eu l-am învățat asta.

De fiecare dată când îi legam pantofii, în loc să îl învăț să o facă singur, îi întăream percepția că eu consideram că sarcina este prea grea pentru el. În cele din urmă, atât el, cât și eu am început să avem îndoieli cu privire la reușita lui. Într-o zi, înainte de școală, când și-a uitat pantofii cu arici acasă la un prieten și a trebuit să poarte perechea de

rezervă, cu șireturi, a spus că preferă să se încălțe cu cizmele de ploaie decât să încerce să se lege la pantofi. Nici măcar nu-i păsa că purtarea cizmelor însemna că va trebui să stea de unul singur pe bancă la ora de sport.

Asta reușisem să fac: fiul meu era atât de convins de incapacitatea sa, încât era dispus să renunțe la o oră de joacă cu prietenii.

Așa că, în acea după-amiază, i-am scos adidașii de rezervă și am încercat să remediez situația. La o gustare, i-am spus că făcusem o greșală și că acum îmi dădeam seama cum să fiu o mamă mai bună. I-am înțeles îngrijorarea și i-am spus că, deși sarcina îi poate părea dificilă la început, cu puțin efort și perseverență, știam că va reuși. Eram încrezătoare că aveam să ne ținem de treabă până când avea să reușească să stăpânească acele nenorocite de șireturi.

În mai puțin de o oră, rușinea pe care o simțea pentru că era singurul elev de clasa a III-a care nu-și putea lega șireturile a dispărut. Reușise, și nu cred că l-am văzut vreodată atât de mândru de el ca atunci. M-am simțit ca o supermamă, și nu a fost nevoie decât de puțin timp, puțină încredere în celălalt și răbdarea de a descâlci noduri și bucle.

Nu, nu va fi întotdeauna atât de simplu. Miza sporește și consecințele capătă o mai mare însemnătate pe măsură ce copiii noștri cresc. Nodurile grosolane și șireturile de pantofi inegale fac loc într-o clipită unor eseuri nereușite în colegiu și unor interviuri de angajare ratate, iar timpul disponibil pentru a le insufla copiilor noștri încredere și reziliență este limitat. Munca începe în primul moment în care copiii noștri nu reușesc să apuce o jucărie sau cad în timp ce se deplasează prin cameră și ea continuă până când se îndreaptă spre propria lor viață. Cu cât părinții învață mai repede să aprecieze aspectele pozitive ale greutăților și să le permită copiilor să beneficieze de partea bună a eșecului în copilărie, cu atât mai repede vom avea cu toții ocazia să împărtășim momente de mândrie precum cel pe care l-am văzut pe fața fiului meu în timp ce și-a legat singur șireturile.

Depinde de noi. Părinții au puterea de a acorda această libertate de a eșua. Profesorii au capacitatea de a transforma acest eșec în educație. Și împreună? Împreună, avem potențialul de a crește o generație de adulți încrezători și competenți.

Să începem!